تصویر ابو عبد الرحمن الكردي

چاپ سیزدهم

Start Now!

کلید

واژگان کامپیوتر

Computer Words

**اولین فرهنگ جامع
واژگان و اصطلاحات
کامپیوتر، بیش از
۴۰۰ واژه و اصطلاح
به همراه تلفظ و تصویر
قابل استفاده کاربران مبتدی
تا پیشرفته، قابل استفاده مدرسین
ICDL- ICT،نرم‌افزار و سخت‌افزار کامپیوتر**

محمد موسوی

www.kelid.ir

«مجموعه کتابهای کاربردی کلید»

کلید

واژگان کامپیوتر

سیدمحمد موسوی

کلید واژگان کامپیوتر، فرهنگ لغات تخصصی کامپیوتر /مؤلف واحد تحقیقات مجموعه کتاب‌های کاربردی کلید انتشارات توسعه آموزش؛ گردآوری و تدوین سیدمحمد موسوی؛ طراح و مجری مجموعه منصور سجاد. -- تهران: توسعه آموزش، ۱۳۸۴.
۱۱۲ص.: مصور.-- (... مجموعه کتابهای کاربردی کلید؛ ۳۴/طراح و مجری مجموعه منصور سجاد)
ISBN 978-964-8617-52-8 :
عنوان دیگر: کلید ۳۴[سی و چهار].
فهرستنویسی براساس اطلاعات فیپا.
۱. کامپیوترها - واژه‌نامه‌ها - زبان انگلیسی - فارسی. الف. موسوی، سیدمحمد، ۱۳۶۲-، گردآورنده. ب. سجاد، منصور، ۱۳۵۱-، مجری طرح. ج. انتشارات توسعه آموزش. د. عنوان: کلید ۳۴[سی و چهار].
QA۷۶/۱۵/ ۸ک۷۶م ۰۰۴/۰۳
کتابخانه ملی ایران ۸۴-۳۴۰۴۹م

کلید واژگان کامپیوتر

از مجموعه

کلید-۳۴

طراح و مجری مجموعه: **منصور سجاد**
info@sajadco.com
مؤلف: **سید محمد موسوی**
مدیر تولید و طراح جلد: **مهدی سجاد**
ناشر: **انتشارات توسعه آموزش**
شمارگان: **۳۰۰۰ جلد**
نوبت چاپ: **چاپ سیزدهم ـ مرداد ۱۳۹۰**
شابک: **۹۷۸-۹۶۴-۸۶۱۷-۵۲-۸**
قیمت: **۱۵۰۰ تومان**
مرکز پخش: **۰۲۱-۶۶۴۰۶۰۶۱-۶۶۹۵۳۰۷۳**
۰۳۱۱-۲۲۲۳۷۲۵
۰۲۵۱-۷۷۳۵۴۱۱

پیش‌گفتار

با نفوذ هر چه بیشتر کامپیوتر و اینترنت در جامعه امروز بشر، آشنایی و آموزش افراد جامعه با این ابزار کلیدی در عصر اطلاعات و ارتباطات بیش از پیش ضروری به نظر می‌رسد، با توجه به این دیدگاه و پیشینه‌ی مجموعه‌ی کلید که در کارنامه خود تولید ۲۶ عنوان کتاب‌های کاربردی آموزش کامپیوتر را دارا می‌باشد لزوم تألیف و تولید فرهنگ کاربردی اصطلاحات کامپیوتر به صورت کاملاً کاربردی و با دیدگاهی آموزشی برای تمامی سنین بسیار ضروری به نظر می‌رسید و به همین دلیل کتاب حاضر با توجه به اصل مهم و اساسی آموزش برای همه در همه‌ی سطوح و با تفاوت‌هایی نسبت به فرهنگ‌های مشابه بازار تهیه و ارائه گردیده است که در ادامه به بخش‌هایی از تفاوت‌های فرهنگ اصطلاحات موجود با دیگر فرهنگ‌ها اشاره می‌شود:

۱ـ فرهنگ حاضر برای تمام کاربران کامپیوتر در همه سطوح و سنین مختلف تهیه شده است؛ به نحوی که از کاربران خانگی گرفته تا توسعه‌گران نرم‌افزار و سخت‌افزار کامپیوتر و مدرسین این رشته به راحتی امکان استفاده و بهره جستن از نکات ذکر شده را دارا می‌باشند.

۲ـ تلفظ صحیح هر کلمه به صورت کامل ذکر شده است.

۳ـ جهت آشنایی هر چه بیشتر کاربران (در سطوح اول آموزش کامپیوتر) تصویری از عبارت توجیهی ارائه شده است.

۴ـ رعایت سبک و سیاق مجموعه «**کلید**» مبنی بر سهولت درک مطالب مندرج، از حساسیت‌های عمده‌ی این کتاب می‌باشد.

۵ـ ارتباط کلمات با یکدیگر به گونه‌ای است که مخاطب بدون درک کامل از مفهوم واژه و اصطلاحات ذکر شده و توضیحات مربوطه از آن عبور نخواهد کرد.

راهنمای استفاده

جهت استفاده بهینه از این کتاب به نکات ذیل توجه فرمایید:

۱- کلیه واژگان و اصطلاحات بر اساس ترتیب‌بندی حروف الفبای انگلیسی می‌باشند، لذا جهت آشنایی با هر واژه یا اصطلاح کافی است به بخش مربوطه به حرف اول آن واژه مراجعه نمائید.

۲- در توضیحات مربوط به واژه، اگر زیر لغتی خط کشیده شده باشد، بدین معناست که تعریف آن لغت در بخش مربوط به حرف آغازین آن موجود است، بدین‌ترتیب در پایان توضیحات هر واژه، لغت خط کشیده شده به همراه معادل انگلیسی آن ذکر شده است که با مراجعه به واژه انگلیسی معادل، می‌توانید توضیحات مربوط به آن واژه را مطالعه نمایید.

به عنوان مثال:

Address bar < اَدرِسْ - بارْ > : توضیحات مربوط به واژه

نوار آدرس؛ فضای خالی در بالای صفحه مرورگر وب[۱] که آدرس سایت اینترنتی[۲] مورد نظر را در آن وارد می‌نمائید.

(1) ← [مرورگر وب: Browser]

(2) ← [سایت اینترنتی: Website]

در مثال بالا عباراتی که زیر آن خط کشیده شده است، معادل انگلیسی آنها نیز ذکر شده است که با مراجعه به لغت مربوطه در این کتاب می‌توانید مفهوم آن را بیابید.

A

اَبُرْتْ Abort

متوقف نمودن اجراء یک برنامه.

[اجراء: Execution]

[برنامه: Program]

اَکْسِسْ Access

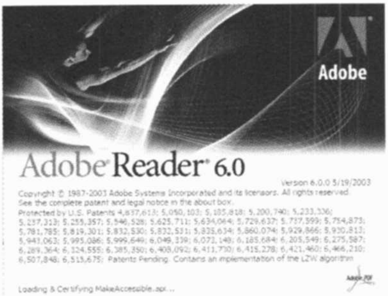
به عمل دسترسی یا دستیابی به اطلاعات Access گویند. مضافاً اینکه نرم‌افزار کاربردی طراحی بانک‌های اطلاعاتی بسته نرم‌افزاری آفیس، MS Access نام دارد.

[نرم‌افزار: Software]

[بانک اطلاعاتی: Database]

Acrobat Reader

اَکْرُبَتْ ریدِرْ

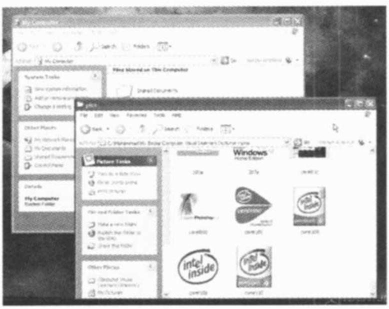
نرم‌افزاری جهت خواندن فایل‌های pdf. این نرم‌افزار توسط شرکت Adobe تولید شده است.

[نرم‌افزار: Software]

[فایل: File]

Active Window

اَکْتیوْ ویندُو

در سیستم‌عامل ویندوز، به پنجره فعال و پررنگ که معمولاً در جلوی دیگر پنجره‌ها قرار می‌گیرد گفته می‌شود.

[سیستم‌عامل: OS]

[ویندوز: Windows]

Address bar

اَدْرِسْ بارْ

نوار آدرس؛ فضای خالی در بالای صفحه مرورگر وب که آدرس سایت اینترنتی مورد نظر را در آن وارد می‌نمائید.

[مرورگر وب: Browser]

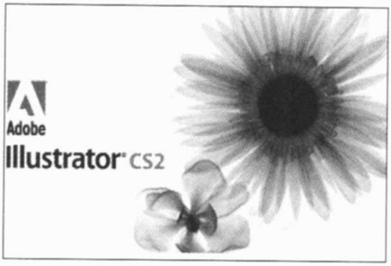
[سایت اینترنتی: Website]

Add-on
اَد ـ آن

دستگاه یا نرم‌افزاری که به یک کامپیوتر یا نرم‌افزار اضافه می‌شود تا کارآیی آن را افزایش دهد.

AdobeIllustrator
اَدوبی ـ ایلِسْتِریْتِر

نرم‌افزار تصویر سازی شرکت ادوبی که در طراحی و نقاشی کامپیوتری و نیز در امر گرافیک (چاپ) مورد استفاده قرار می گیرد.

ADP (Automatic Data Processing)

پردازش خودکار اطلاعات

ADSL (Asynchronous Digital Subscriber Line)

اتصال اینترنت از نوع پهنای باند گسترده که بدون اشغال خط تلفن امکان ارتباط پرسرعت با شبکه جهانی اینترنت را برای کاربران فراهم می‌سازد.

[اتصال اینترنت: Internet Connection]

[پهنای باند گسترده: Broadband]

[شبکه جهانی اینترنت: WWW یا WorldWideWeb]

[کاربر: user]

Ad Space
اَدْ سْپِیْس

فضایی درون صفحات وب که به آگهی‌های تبلیغاتی اختصاص داده می‌شود.

[صفحه وب: Web Page]

Advanced اَدْوَ نْسدْ

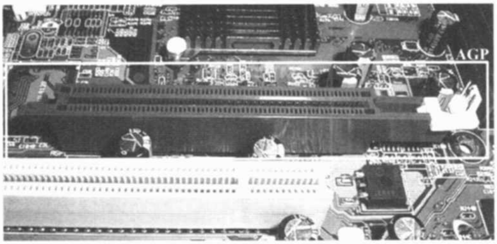
پیشرفته؛ در حالت‌های پیشرفته تنظیمات نرم‌افزاری در کامپیوتر از این واژه استفاده می‌گردد.

[تنظیمات: Configuration]

[نرم‌افزار: Software]

AGP (Accelerated Graphics Port)

پورت طراحی شده مختص نصب کارت‌های گرافیکی کامپیوتر.

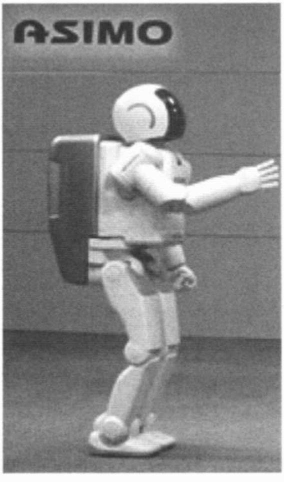

[پورت: Port]

[کارت گرافیک: VGA یا

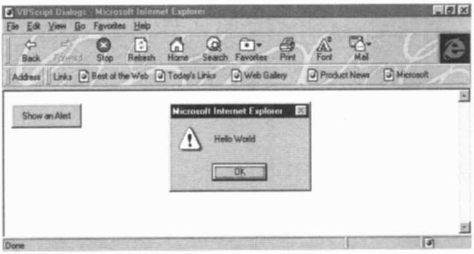
[Graphics Card

AI (Artificial Intelligence) آرتِفیشالْ-اینتِلِجِنْسْ

هوش مصنوعی؛ خط مشی ایجاد قابلیت در کامپیوتر به نحوی که بتواند کارهایی که نیاز به تفکر دارد را انجام دهد. هوش مصنوعی کامپیوتر را قادر می‌سازد که شطرنج بازی کند، متن و صدا را شناسایی کند، بنا به نشانه‌های بیماری به پزشکان کمک کند تا بیماری را شناسایی کرده و داروهای مناسب را تجویز نماید.

Alert-Box — اَلِرْت ـ باکسْ

پنجره یا جعبه هشدار که در هنگام اعلام هشدار یا اخطار توسط نرم‌افزار یا سیستم‌عامل نمایش داده می‌شود.

[نرم‌افزار: Software]

[سیستم‌عامل: OS]

Alias — اَیْلیسْ

نام عاریتی یا نام مستعار که در کامپیوتر یا اینترنت به شناسه‌های کاربری اختصاص داده می‌شود. به نام Domain نیز Domain Alias گویند.

[شناسه کاربری: Username]

Align — اِلایْنْ

به عمل تراز نمودن گویند که در نرم‌افزارهای طراحی و ویرایش اسناد انجام می‌شود.

[نرم‌افزار: Software]

[ویرایش اسناد: پردازش لغت : Word Processing]

Altavista — اَلْتَویسْتا

نام یکی از موتورهای جستجوی معروف، شرکت کامپیوتری در کالیفرنیا که مالک یکی از قوی‌ترین موتورهای جستجوگر جهان می‌باشد.

Allocation **اَلُکِیْشِنْ**

به عمل تخصیص آدرس به یک فایل کامپیوتری allocation گویند.

[فایل: file]

ALU (Arithmetic and Logic Unit)

واحد حساب و منطق.

Animation **اَنیمِیْشِنْ**

پویانمایی یا طراحی متحرک کامپیوتری.

Anonymous **اَنانیمِس**

بی‌نام؛ ورود به یک سیستم بدون عضویت در آن. به عنوان مثال استفاده از امکانات اعضاء یک سایت اینترنتی بدون انجام Login.

Antialiasing **اَنتی ـ اَیْلِیِسینگْ**

تکنیک افزایش دقت نمایش گرافیک کامپیوتری بر روی صفحه نمایش که در نرم‌افزارهای گرافیکی و پردازش لغت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

[نرم‌افزار: Software]

[پردازش لغت: Word Processing]

Applet (Java applet) اَپْلِتْ

نرم‌افزار کوچکی که با استفاده از زبان برنامه نویسی جاوا امکان قرارگیری در صفحات وب (HTML) را پیدا می‌کند.

[نرم‌افزار: Software] [زبان برنامه‌نویسی: Programming Language]

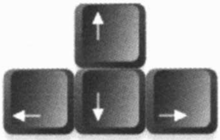
[جاوا: Java] [صفحه وب: Web Page]

[Hyper Text Markup Language :HTML]

Application اَپْلیکِیْشِنْ

برنامه‌های کاربردی کامپیوتر.

Arrow keys اَرُوْ ـ کِیزْ

کلیدهای جهت، بر روی صفحه کلید کامپیوتر.

ASCII (American Standard Code for Information Interchange)

روشی جهت کد گذاری حروف، اعداد و علامت‌ها.

0	NUL	32	espace	64	@	96	
1	SOH	33	!	65	A	97	a
2	STX	34	"	66	B	98	b
3	ETX	35	#	67	C	99	c
4	EOT	36	$	68	D	100	d
5	ENQ	37	%	69	E	101	e
6	ACK	38	&	70	F	102	f
7	BEL	39	'	71	G	103	g
8	BS	40	(	72	H	104	h
9	HT	41	)	73	I	105	i
10	LF	42	*	74	J	106	j

Assembly Language اَسِمْبِلی ـ لَنْگُوِج

زبان ماشین که به جای اعداد ۰ و ۱، حروفی قابل فهم برای انسان در نظر گرفته شده است.

[زبان ماشین: Machine Language]

ASP (Active Server Pages)

زبان برنامه‌نویسی تحت وب معرفی شده توسط شرکت مایکروسافت.
جدیدترین نسخه ASP تحت زیر ساختار NET. بوده که ASP.NET نام دارد.

[زبان برنامه‌نویسی: Programming Language]

[وب: همان شبکه جهانی اینترنت – WWW]

[مایکروسافت: Microsoft]

[زیرساختار: Infrastructure]

Asterisk اَستِریسْک

*

علامت * روی صفحه کلید کامپیوتر.

ATA (AT – Attachement مخفف)

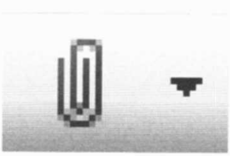
رایج‌ترین گذرگاه اطلاعاتی جهت تبادل اطلاعات با هارد- دیسک (دیسک سخت).

[ATA = IDE]

[هارد - دیسک: HDD]

Attachment اَتَچْمِنْت

فایل‌هایی که توسط کاربر به نامه الکترونیکی الصاق شده و همراه آن به گیرنده ارسال می‌گردد.

[فایل:file]

[نامه الکترونیکی:e-mail]

AutoCAD
اُتُکَدْ

نرم‌افزار نقشه‌کشی ۲ بعدی و ۳ بعدی شرکت Autodesk که کاربرد وسیعی در رشته‌های عمران و معماری دارد.

[نرم‌افزار: Software]

Autoplay
اُتوپِلِیْ

به معنای اجراء خودکار. در ویندوز XP به محض قرار دادن CD در CD-Drive صفحه‌ای به طور خودکار ظاهر می‌شود که از طریق آن می‌توانید به سیستم‌عامل جهت اجراء CD فرمان دهید. به این صفحه Autoplay Menu گویند.

[ویندوز: Windows XP]

[سیستم‌عامل: OS]

AutoSave
اُتوسِیْو

به عمل ذخیره‌سازی خودکار اطلاعات در کامپیوتر AutoSave گویند که معمولاً در بازه‌های زمانی مشخص به صورت خودکار توسط نرم‌افزار انجام می‌گردد.

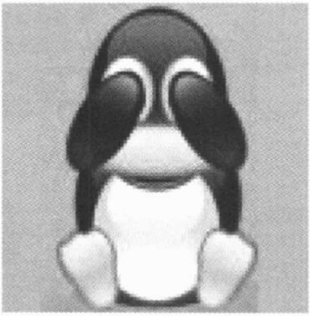
[نرم‌افزار: Software]

Auxiliary Device
آکزیلیری ـ دیوایس

به وسایل یا دستگاه‌های کمکی (جانبی) در کامپیوتر گویند که نمونه بارز آن دستگاه‌های کمکی صوتی می‌باشند.

Avatar

آواتار

به شکلک یا صورتک نمایشی گویند که بیانگر حالات یا روحیات کاربر است. آواتار در سایت‌های اینترنتی، تالارهای گفتگوی اینترنتی و Chat مورد استفاده عمده قرار می‌گیرد.

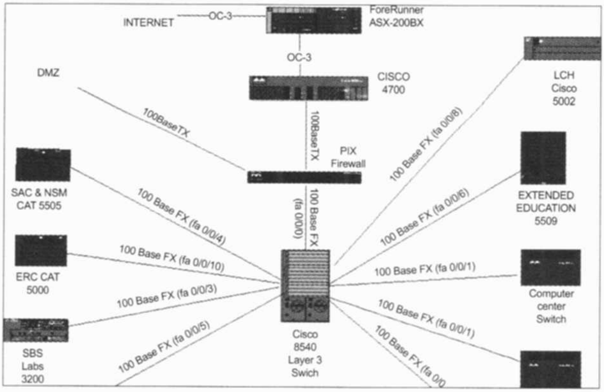
[سایت اینترنتی: Website]

B

Backbone بَکْ ـ بُوْنْ

در لغت یعنی استخوان پشت؛ درون ساختار هر شبکه Backbone کانال ارتباطی پرسرعتی است که اطلاعات را با سرعت‌های بالا بین شبکه‌های کوچکتر انتقال می‌دهد.

[شبکه: Network]

Background بَکْ ـ گراند

تصویر پس زمینه که در پشت صفحه نمایش یا به عنوان تصویر پشتی کارهای گرافیکی قرار می‌دهند. به تصویر پس‌زمینه سیستم‌عامل ویندوز Wallpaper یا کاغذ دیواری گویند.

[سیستم‌عامل: OS]

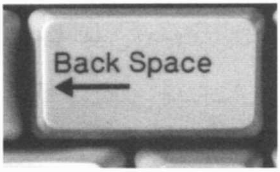
[ویندوز: Windows]

Backlit Display بک ـ لیت ـ دیسْپِلِیْ

صفحه نمایش که از پشت به آن نوردهی می شود، مانند صفحه نمایش کامپیوترهای نوت‌بوک.

[نوت‌بوک: Notebook]

Backspace بَک‌سْپِیْس

برگشت به عقب. دگمه‌ای است بر روی صفحه‌کلید کامپیوتر که نقش حذف یا برگشت به عقب اطلاعات وارد شده را بر عهده دارد.

[صفحه کلید: Keyboard]

Backup بَکاپْ

فرآیند تهیه نسخه پشتیبانی از فایل‌های کامپیوتر، به گونه‌ای که در صورت مخدوش شدن نسخه اصلی فایل‌ها، بتوان اطلاعات را از روی نسخه پشتیبانی بازیابی نمود. به این فرآیند Backing up و به نسخه پشتیبانی فایل‌ها نسخه Backup گویند.

[فایل: File]

Bandwidth

بَنْدْ ـ ویتْ

پهنای باند؛ به میزان اطلاعاتی که در واحد زمان از طریق یک اتصال شبکه تبادل می‌شود گویند که معمولاً با واحد بیت در ثانیه (bps) سنجیده می‌شود.

[اتصال: Connection]

[شبکه: Network]

[بیت در ثانیه: bps]

Banner

بَنِرْ

پیام تصویری تبلیغاتی است که معمولاً در ابعاد کوچک در بالا و کناره‌های صفحات وب جهت نمایش تبلیغات تعبیه می‌شود.

[صفحه وب: Web Page]

Batch File

بَچْ ـ فایل

فایل دسته‌ای با فرمت bat. فایلی که متشکل از چند دستورالعمل است و همه آنها را با هم اجرا می‌کند.

[فایل: File]

[فرمت: Format]

Benchmark بِنْچمارک

به عمل محک زدن راندمان سخت‌افزار یا نرم‌افزار کامپیوتر Benchmark گویند. یکی از معروف‌ترین نرم‌افزارها در این زمینه Sisoft Sandra می‌باشد.

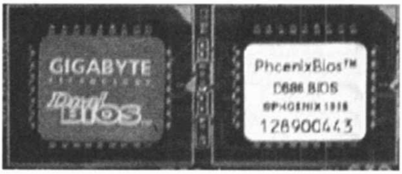
[نرم‌افزار: Software]

[سخت‌افزار: Hardware]

Binary بایْنِری

اطلاعات پایه کامپیوتر حاوی فقط ۰ و ۱. این نوع اطلاعات تنها اطلاعات قابل فهم توسط ماشین هستند - همچنین در تبادل اطلاعات، از تصاویر به عنوان باینری یاد می‌شود.

BIOS (Basic Input/Output System) بایوس

سیستمی نصب بر روی مادربورد کامپیوتر (به صورت قطعات الکترونیکی) که ارتباط بین اجزاء مختلف کامپیوتر را میسر می‌سازد.

[مادربرد: Motherboard]

Bit بیت

کوچک‌ترین واحد حافظه متشکل از ۰ و ۱.

Blog (Weblog) وِبْلاگ

ژورنال یادفترچه خاطرات دیجیتال شخصی در اینترنت. به عمل به روزرسانی وبلاگ Blogging و به صاحب وبلاگ Blogger (وبلاگ‌نویس) گویند.

[اینترنت: Internet]

BMP (Bitmap) بیت ـ مَپ

فایل تصویری متشکل از پیکسل‌هایی با رنگ‌های متفاوت که یا روشن هستند و یا خاموش. پسوند این نوع فایل bmp می‌باشد.

[پیکسل: Pixel]

Bookmark بوک ـ مارک

نشانه؛ عبارتی است که وقتی سایت اینترنتی مورد علاقه‌تان را به فهرست سایت‌های مورد علاقه در مرورگر وب اضافه می‌نمایید استفاده می‌شود.

[سایت‌های مورد علاقه: Favorites]

[مرورگر: Browser]

[سایت اینترنتی: Web site]

Boldface بُلد ـ فِیْس

حروف سیاه یا ضخیم. با استفاده از دگمه بُلد فِیس در نرم‌افزارهای پردازش لغت می‌توانید حروف را به صورت سیاه یا ضخیم درآورید.

[نرم‌افزار: Software]

[پردازش لغت: Word Processing]

Bootable بوت ایبل

راه انداز؛ به دیسکت یا CD که بدون نیاز به سیستم‌عامل، کامپیوتر را راه‌اندازی می‌کند، Bootable گویند. بدیهی است که چنین دیسکت یا CD تنها امکانات و فرمان‌های حیاتی سیستم عامل را دارا می‌باشد تا بتوان از طریق آن سیستم‌عامل را نصب یا راه‌اندازی مجدد نمود.

[سیستم‌عامل: OS]

Bridge بریج

پل؛ هر دستگاه، سیستم و یا روشی که اطلاعات را بین شبکه‌های مختلف مخابره کند.

[شبکه: Network]

Broadband بُرُوْدـ بَند

رسانه ارتباطی که فرکانس‌های وسیعی را پشتیبانی کرده و می‌تواند چندین سیگنال را به طور همزمان مخابره کند.

Browser برازِر

مرورگر؛ نرم‌افزاری است که به شما امکان می‌دهد که صفحات وب یا همان سایت‌های اینترنتی را مشاهده کنید. مرورگرهای معروف عبارتند از:

Opera, FireFox, Netscape Navigator, Internet Explorer

[نرم‌افزار: Software]

[صفحات وب: Web Page (s)]

Bullet
بولِت

- www.musavis.com
- www.ebusiness-starter.com
- Mohammad Musavi
- Professional Web Services

بولت، گلوله؛ نشانه یا سمبلی است که برای لیست‌سازی یا فهرست‌نویسی استفاده می گردد. بسته به نیاز می‌تواند شکل‌های متعددی را اختیار کند.

Bulletin board
بولِتِن ـ بُورد

نرم‌افزار تابلوی اعلانات که در سایت‌های اینترنتی جهت ارتباط کاربران مورد استفاده قرار می گیرد.

[نرم‌افزار: Software]

[سایت اینترنتی: Website]

Burn
بِرن

عمل رایت یا سوزاندن اطلاعات بر روی CD .

BASIC
بِیْسیک

زبان برنامه‌نویسی ساده‌ای است که در سال ١٩٦٤ توسط Kurtz و Kemeny ابداع شد.

[زبان برنامه‌نویسی: Programing Language]

bps (bits per second)

واحد سنجش میزان تبادل اطلاعات در هر ثانیه (بر مبنای بیت؛ واحدهای بزرگ‌تر عبارتند از Kbps (کیلوبیت در ثانیه) و Mbps (مگابیت در ثانیه).

Bug
باگ

هرگونه خطا در طراحی، به ویژه طراحی یک برنامه کامپیوتری. یک خطای اساسی می‌تواند باعث متوقف شدن ناگهانی کامپیوتر شود.

[برنامه: Program]

[متوقف شدن ناگهانی کامپیوتر: Crash]

Bus
باس

اصطلاح؛ اجتماع سیم‌های حمل کننده موازی داده‌های دوتایی.

[داده: Data]

[دوتایی: Binary]

Buffer
بافِر

فضای ذخیره‌سازی موقت برای وسیله‌ای که اطلاعاتی را دریافت نموده، ولی هنوز آماده پردازش آنها نیست.

C

کَشْ Cache

قسمتی از حافظه که در هنگام پردازش توسط CPU اطلاعات را در خود نگهداری می‌کند.

کَپْچِر ـ کارد Capture Card

به کارت سخت‌افزاری کامپیوتر گویند که کار ورود و ذخیره صدا یا تصویر را به داخل کامپیوتر بر عهده دارد.

[سخت‌افزار: Hardware]

Card reader

کارد ـ ریدِرْ

کارت‌خوان؛ دستگاهی است که کارت‌های مختلف کامپیوتری از قبیل کارت حافظه فشرده را می‌خواند.

Cartridge

کارتْریج

محفظه‌ای است که جوهر پرینتر در آن ذخیره می‌گردد که با فرمان پرینتر جوهر در مناطق مورد نظر بر روی کاغذ چاپ می‌گردد (پاشیده می‌شود).

Case Sensitive

کِیْسْ ـ سِنْسیتیو

حساس نسبت به بزرگ یا کوچک بودن حروف. معمولاً به هنگام ورود به سیستم‌هایی نظیر صفحه شخصی ویندوز یا سایت اینترنتی، از شما شناسه کاربری و رمز ورود خواسته می‌شود که در بعضی از موارد صحت اطلاعات ورودی به بزرگ یا کوچک بودن حروف وابسته است. به عنوان مثال در چنین حالتی abc24 با ABC24 فرق خواهد داشت و سیستم فقط یکی از این حالات را به عنوان عبارت صحیح از شما می‌پذیرد.

[ویندوز: Windows] [سایت اینترنتی: Website]

[شناسه کاربری: User name] [رمز ورود: Password]

CD–ROM (Compact Disc–Read Only Memory)

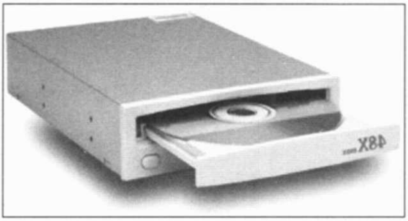

لوح فشرده؛ یک دیسک حاوی اطلاعات نرم‌افزاری که فقط یک بار می‌توان اطلاعات را روی آن ذخیره نمود. لوح فشرده مورد استفاده CD-R (CD-Recordable) می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software]

CD–ROM Drive

سی‌دی‌رام ـ درایو

سخت‌افزاری است جهت خواندن CDهای مختلف که داخل یا خارج از کیس کامپیوتر قرار می‌گیرد.

[سخت‌افزار: Hardware]

[کیس: Case]

CD–R/W

CD خامی که می‌توان به دفعات اطلاعات را بر روی آن ذخیره نموده و از روی آن پاک کرد.

CD–Writer/Rewriter

سخت‌افزاری جهت ذخیره‌سازی (رایت) اطلاعات بر روی CD-R و CD-R/W.

[سخت‌افزار: Hardware]

[اطلاعات: data]

Censorship سِنْسُرْشیپْ

به سانسور اطلاعات یا فیلترینگ آنها Censorship گویند که توسط بعضی از دولت‌ها جهت ایجاد محدودیت در اطلاعات قابل دسترسی توسط کاربران بر روی سایت‌های اینترنتی اعمال می‌گردد. به نرم‌افزارهایی که نقش سانسور اطلاعات را در شبکه‌های کامپیوتری بر عهده دارند Censorware گویند. به عمل عبور یا میانبر زدن از فیلترینگ یا سانسور اطلاعات Bypass گویند.

[سایت اینترنتی: Website]

[نرم‌افزار: Software]

[شبکه: Network]

Chat چَت

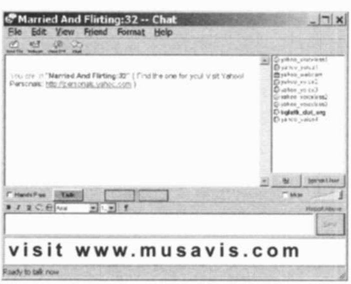
امکان گفتگوی آنی بین کاربران اینترنت به صورت نوشتاری، صوتی و حتی ویدئویی. نمونه‌هایی از نرم‌افزارهای معروف Chat عبارتند از:

MSN Messenger, Yahoo! Messenger, ICQ

[کاربر: user]

[اینترنت: Internet]

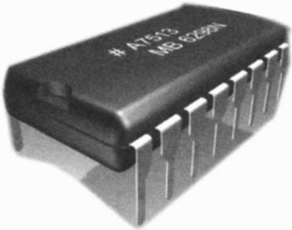
Chatroom چَت ـ روم

اتاق گفتگو، مکانی است در اینترنت که شما و دوستانتان جهت گفتگو (Chat) و تبادل نظر در زمینه موضوعات مختلف گرد هم می‌آئید.

[اینترنت: Internet]

Chip چیپ

تراشه الکترونیکی؛ به مجموعه تراشه‌های الکترونیکی Chipset گویند. معروف‌ترین Chipset های کامپیوتری متعلق به شرکت Intel می‌باشند.

Case کِیْس

محفظه فلزی حاوی قطعات سخت‌افزاری کامپیوتر.

[سخت‌افزار: Hardware]

Compiler کامپایْلِرْ

برنامه‌ای است که زبان‌های سطح بالا را به زبان ماشین (سطح پائین) ترجمه یا تبدیل می‌نماید.

[برنامه: Program]

[زبان سطح بالا: High Level Language]

[زبان سطح پائین: Low Level Language]

Connection کانِکْشِنْ

اتصال، به هر نوع اتصال کامپیوتر به کامپیوتر دیگر از طریق شبکه یا هر نوع رسانه دیگر Connection گویند.

[شبکه: Network]

کانِکْشِنْ ـ سْپید Connection Speed

سرعت اتصال، به سرعت برقراری ارتباط و تبادل اطلاعات کامپیوتر شما با کامپیوترهای دیگر سرعت اتصال گویند.

[اطلاعات: data]

کوکی Cookie

فایل کوچکی است که توسط سایت‌های اینترنتی مختلف بر روی کامپیوتر شما ذخیره می‌شود. این فایل حاوی اطلاعاتی در مورد کامپیوتر شما، جستجوهای شما در موتورهای جستجوگر و آمار سایت‌های مراجعه شده است.

[فایل: File]

[سایت اینترنتی: Website]

[موتور جستجوگر: Search Engine]

کَوْنْتِرْ Counter

آمارگیر، شمارشگر، به نرم‌افزاری گویند که نقش شمارش بازدیدکنندگان و یا استفاده‌کنندگان از امکانات Download یا مراجعه یک سایت اینترنتی را برعهده دارد.

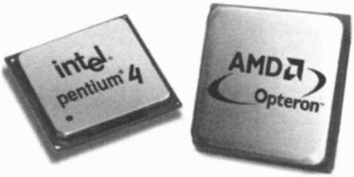
[سایت اینترنتی: Website]

[نرم‌افزار: Software]

کْراپ Crop

حذف قسمتی از تصویر در گرافیک کامپیوتری را Crop گویند. در نرم‌افزار Photoshop با استفاده از دگمه شکل عمل Crop انجام شود.

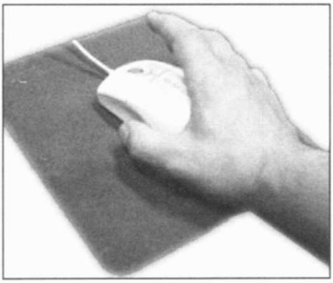
CPU (Central Processing Unit)

واحد پردازش مرکزی کامپیوتر که کلیه اعمال کامپیوتر در این سخت‌افزار پردازش می‌گردد. CPU مغز کامپیوتر شما است. شرکت‌های Intel و AMD تولیدکننده سهم اعظم CPU های جهان هستند.

[سخت‌افزار: Hardware]

Click کلیک

به هر بار فشار دادن کلید ماوس کامپیوتر، کلیک گویند. به دوبار کلیک کردن متمادی Double-Click گویند.

[ماوس: Mouse]

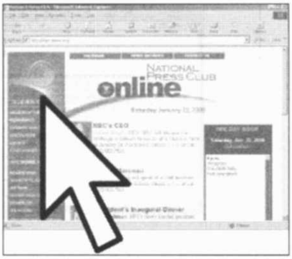
Configuration کانْفیگورِیْشِنْ

به پیکربندی و انجام تنظیمات بر روی سیستم Configuration گویند. این عمل در سیستم‌عامل ویندوز در قسمت Control Panel (صفحه کنترل) انجام می‌گیرد.

[سیستم‌عامل: OS]

[ویندوز: Windows]

Cursor
کُورْسِرْ

مکان‌نما؛ فلش (پیکان) روی صفحه مانیتور، نمایش‌دهنده موقعیت ماوس در صفحه نمایش را Cursor گویند.

[مانیتور: Monitor]

[ماوس: Mouse]

Cyber Cafe
سایْبِرْ ـ کَفِیْ

کافی‌نت؛ کافی‌شاپی است که به مشتریان خود خدمات اینترنت ارائه می‌دهد.

[اینترنت: Internet]

Cyber Space
سایْبِرْ ـ سْپِیْسْ

فضای اینترنت، فضای مجازی. این دنیا به صورت فیزیکی وجود ندارد، بلکه فقط به صورت مجازی درون کامپیوتر و ذهن شما موجود است.

D

Data
دِیْتا

هر نوع اطلاعاتی که جهت پردازش در کامپیوتر ذخیره و استفاده شود.

Database
دِیْتا ـ بِیْس

بانک اطلاعاتی؛ هر نوع اطلاعاتی که به صورت ساختار سازمان یافته ذخیره شده و مورد استفاده قرار گیرد. بانک اطلاعاتی قابلیت تغییر، ویرایش، حذف و اضافه را دارا است.

[اطلاعات: data]

Device Driver دیوایْس ـ دْرایوِرْ

راه انداز؛ جزء نرم‌افزاری که قابلیت برقراری ارتباط بین سخت‌افزار و سیستم‌عامل کامپیوتر را برقرار می‌کند.

[نرم‌افزار: Software]

[سخت‌افزار: Hardware]

[سیستم‌عامل: OS]

DHTML (Dynamic Hyper Text Markup Language)

به صفحات وبی اشاره می‌کند که ترکیبی از HTML، JavaScript و CSS را جهت ایجاد پویایی در اینترنت استفاده می‌کنند.

[صفحه وب: Web Page]

[اینترنت: Internet]

Debug دیباگ

رفع اشکالات سخت‌افزار و نرم‌افزار.

[سخت‌افزار: Hardware]

[نرم‌افزار: Software]

Dial–up

ارتباط با شبکه اینترنت یا هر نوع شبکه دیگر با استفاده از خطوط تلفن شهری و مودم.

[شبکه: Network]

[اینترنت: Internet]

مودم: Modem]

Digital Signature دیجیتال ـ سیگنیچِر

امضاء الکترونیکی که در پای پست الکترونیکی قرار می‌دهند و معمولاً شامل نام، نام‌خانوادگی، سایت‌اینترنتی (در صورت وجود)،تلفن و آدرس پستی می‌باشد.

[پست‌الکترونیکی: E mail]

[سایت اینترنتی: Website]

DNS (Domain Name System)

سیستمی است که دامین‌های اینترنت را به «IP آدرس» ترجمه می‌کند. DNS Server سِروری است این عمل ترجمه را انجام می‌دهد.

[اینترنت: Internet]

[دامِیْنْ : Domain]

[IP آدرس: IP Address]

[سِرور: Server]

DOS (Disk Operating System) داس

سیستم‌عامل ماقبل ویندوز؛ معروف‌ترین این سیستم‌عامل‌ها MS-DOS می‌باشد که متعلق به شرکت مایکروسافت می‌باشد. MS مخفف Microsoft می‌باشد.

[سیستم‌عامل: OS]

[ویندوز: Windows]

[مایکروسافت: Microsoft]

Download داون لُود

تبادل اطلاعات از هر کامپیوتر به کامپیوتر مورد استفاده کاربر را دانلود گویند.

[کاربر: User] [اطلاعات: Data]

DPI (Dot Per Inch)

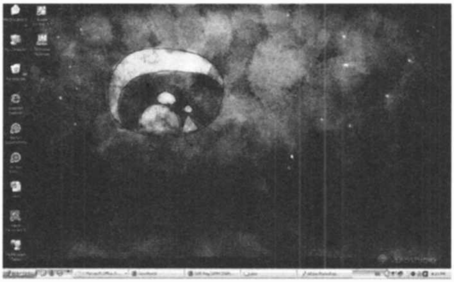
نقطه در هر اینچ؛ واحد سنجش تعداد پیکسل در تصویر. وضوح تصویر در مانیتور 72 dpi و وضوح استاندارد چاپ 300 dpi می‌باشد.

[پیکسل: Pixel]

[وضوح تصویر: Resolution]

[مانیتور: Monitor]

Desktop دِسْکتاپ

در لغت یعنی رومیزی؛ به کامپیوترهایی که عموماً به همراه کیس، مانیتور و صفحه‌کلید بر روی میز کار مورد استفاده قرار می‌گیرند. Desktop-PC گویند. Desktop بودن کامپیوتر هیچ ارتباطی با سیستم‌عامل آن ندارد.

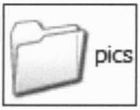

به صفحه اصلی سیستم عامل که حاوی آیکون ها می باشد نیز Desktop گویند.

[کیس: Case] [مانیتور: Monitor]

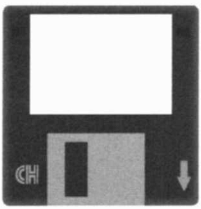
[صفحه‌کلید: Keyboard] [سیستم‌عامل: OS]

Directory
دایْرِکْتُوری

در اصطلاح به معنای پوشه؛ حاوی تعدادی فایل. پوشه خود نیز نوعی فایل است، لذا یک پوشه می‌تواند شامل تعداد بی‌شماری فایل و پوشه زیر گروه باشد. [فایل: File]

Disk
دیسک

شیء فیزیکی که می‌توان جهت ذخیره اطلاعات از آن استفاده کرد. دیسک پس از قطع منبع تغذیه الکتریکی، اطلاعات خود را از دست نمی‌دهد. دیسک همیشه به همراه یک دیسک درایو استفاده می‌شود. بعضی دیسک‌ها قابل جابجایی و بعضی از آنها ثابت هستند. عموماً علاوه بر خواندن اطلاعات از روی دیسک می‌توان اطلاعات جدید روی آن ذخیره کرد، اما فراموش نکنید که نوع دیسک مهم است، چرا که روی بعضی دیسک‌ها فقط می‌توان یکبار اطلاعات را ذخیره نمود.

[اطلاعات: data]

Disconnect
دیسکانکْت

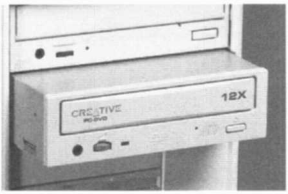
به عمل قطع اتصال از شبکه کامپیوتری (مثلاً اینترنت) disconnect کردن گویند.

[اتصال: Connection] [شبکه: Network]

Drive

دْرایو

وسیله‌ای جهت ذخیره و بازخوانی اطلاعات. بعضی درایوها نظیر دیسک درایوها، زیپ درایوها و تِیْپ درایوها قابلیت ذخیره اطلاعات جدید را بر روی خود دارند و بعضی دیگر نظیر CD-ROM ها و DVD-ROM ها از این قاعده مستثنی هستند.

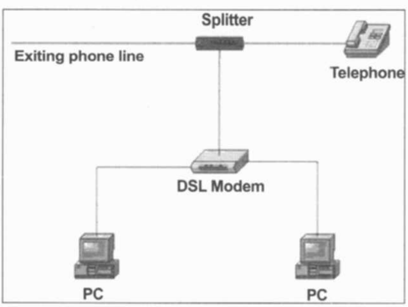

[اطلاعات: data]

DMA (Direct Memory Access)

دسترسی مستقیم به حافظه

DSL (Digital Subscriber Line)

نوعی از اتصال به اینترنت که با سرعت‌های بالا و بدون اشغال خط تلفن میسر است. بر دو نوع (ADSL (Assymetric DSL (نامتقارن) و SDSL (Symmetric DSL) (متقارن) می‌باشد. میانگین سرعت و بازده SDSL از ADSL بیشتر است.

[اتصال: Connection]

DSP (Digital Signal Processing)

پردازش دیجیتال سیگنال.

DVD (Digital Video Disk)

دی ـ وی ـ دی

دیسک ویدئویی دیجیتال که دارای ظرفیت‌های بالای حافظه و دارای قابلیت نمایش تصویر با وضوح بسیار بالا است.

E

e–Bomb

بمب الکترونیکی یا هرزنامه (Spam) که در تعداد بسیار زیاد برای کاربران فرستاده می‌شود. عمل spam یا ارسال هرزنامه غیرقانونی بوده و جرم محسوب می‌شود.

[کاربر: user]

e–Cash ای ـ کَشْ

پول الکترونیکی که از طریق آن می‌توان به e-commerce پرداخت.

[اینترنت: Internet]

e–Commerce **ای ـ کامِرسْ**

تجارت الکترونیک (خرید و فروش online یا اینترنتی).

[اینترنت: Internet]

Edit **اِدیت**

عمل ویرایش نوشته، تصویر و یا هر چیز دیگر. به وضعیت ویرایش Edit Mode گویند.

e–Journal

نشریه الکترونیکی که از طریق اینترنت می‌توان به آن دسترسی پیدا کرد.

[اینترنت: Internet]

Email (Electronic Mail) **ای ـ مِیْلْ**

پست الکترونیکی؛ قابلیت ارسال نامه‌های الکترونیکی از طریق اینترنت.

[اینترنت: Internet]

Encryption **اینکْریپْشِنْ**

روشی جهت جلوگیری از دسترسی افراد غیرمجاز به فایل‌ها. در این روش جهت دسترسی، نیاز به رمز عبور یا نرم‌افزار ویژه است.

[فایل: file]

[نرم‌افزار: Software]

EPROM (Erasable Programmable Read-Only Memory)

حافظه غیرفرّار؛ حافظه‌ای است که با قطع جریان برق اطلاعات آن پاک نمی‌شود.

Ethernet
اِتِرْنِتْ

شیوه عمومی جهت شبکه‌بندی کامپیوترها در یک LAN (شبکه محلی).

[شبکه: Network]

[شبکه محلی: LAN]

Emoticons
ایموتِکانْز

خندانک‌ها؛ نمادهایی هستند که در هنگام Chat یا ارسال e-mail جهت ابراز احساسات لحظه‌ای خود می‌توانید از آنها استفاده کنید.

Execute
اِگْزِکیوتْ

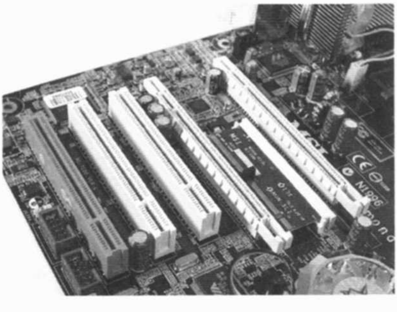
فرمان اجراء فایل یا برنامه نرم‌افزاری.

[فایل: file]

[برنامه: program]

[نرم‌افزار: Software]

Expansion Slots
اِکْسْپَنْشِنْ ـ سْلاتْسْ

شکاف‌های توسعه که قابلیت افزایش کارآیی کامپیوتر را از طریق اضافه نمودن کارت‌های سخت‌افزاری جدید به کامپیوتر ایجاد می‌نمایند.

[سخت‌افزار: Hardware]

Extract

اِکْسْتِرَکْتْ

خارج کردن فایل از حالت فشرده.

[فایل: File]

E–Zine (Electronic Magazine)

مجله الکترونیکی قابل مشاهده و دسترسی از طریق اینترنت.

[اینترنت: Internet]

F

FAQ (Frequently Asked Questions)

پرسش‌های متداول، بخشی است در سایت اینترنتی که پاسخگوی سؤالات کاربران و مصرف‌کنندگان خدمات سایت و یا محصولات شرکت مربوطه است. هدف از این بخش جلوگیری از جوابگویی به سؤالات تکراری است.

[سایت اینترنتی: Website]

[کاربر: user]

فِیْوِرِتْز Favorites

لیست علاقمندی‌ها، لیست سایت‌های ذخیره شده در مرورگر وب.

[سایت: Website] [مرورگر وب: Browser]

File

فایل

یک واحد نام‌گذاری شده از اطلاعات در کامپیوتر. هر فایل یک نام و یک پسوند دارد. به عنوان مثال:

Mohammad.jpg (نام: Mohammad و پسوند : jpg)

[اطلاعات: Data]

[فایل: File]

Filename

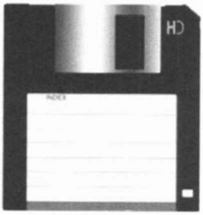
فایل ـ نِیْمْ

نام هر فایل.

[فایل: File]

Floppy

فلاپی

از دیسک‌های قابل جابجایی بسیار رایج. فلاپی ظرفیت اطلاعات زیادی ندارد، اما تقریباً همه کامپیوترها قابلیت خواندن آن را دارند.

با پیدایش تکنولوژی‌های ذخیره‌سازی حافظه پرظرفیت و سریع‌تر، Floppy رفته رفته از دور رقابت خارج می‌شود.

[دیسک: Disk]

[اطلاعات: Data]

Format **فُرْمَتْ**

۱ـ نوع و ساختار اطلاعات موجود در هر فایل، به عنوان مثال VHS، SVHS و Beta سه فرمت ویدیوئی هستند که تفاوت‌هایی با یکدیگر دارند، اما قابل تبدیل و انتقال به یکدیگر هستند. اطلاعات کامپیوتری را می‌توان به صورت صدها فرمت که نمایانگر نوشته، صدا، تصویر، انیمیشن و ... هستند ذخیره نمود.

اطلاعات کامپیوتری می توانند بین کامپیوترهای با ساختار متفاوت تبادل شوند به شرطی که هر دو کامپیوتر فرمت‌های تبادل شده را پشتیبانی نموده و با آنها سازگار باشند.

۲ـ عمل فرمت کردن عبارت است از آماده‌سازی دیسکت برای کپی اطلاعات جدید، که در عین حال فایل‌های قدیمی هم پاک می‌شوند.

Footer **فوتِرْ**

پاصفحه، پانویس.

Footnote **فوت نُتْ**

پاورقی.

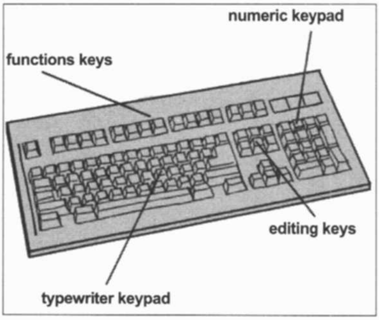
Full Duplex **فول ـ داپْلِکْسْ**

مخابره همزمان اطلاعات بر روی یک کانال یا اجتماعی از کابل‌ها و سیم‌ها در دو جهت رفت و برگشت.

[اطلاعات: Data]

Function Keys

فانْکْشِنْ ـ کیز

به دکمه‌های واقع در بالای صفحه‌کلید که اجراءکننده فرمان‌های از پیش تعیین شده از سوی نرم‌افزار هستند. Function Keys یا در معنای لغوی دکمه‌های وظیفه گویند. این دکمه‌ها با حرف F شروع شده و از F1 تا F12 ادامه دارند.

[صفحه‌کلید: Keyboard]

[نرم‌افزار: Software]

Fortran (Formula Translator)

از زبان‌های برنامه‌نویسی قدیمی که امروزه استفاده چندانی نداشته و بیشتر در مصارف مهندسی کاربرد دارد.

[زبان برنامه‌نویسی: Programming Language]

G

گیف GIF (Graphics Interchange Format)

فرمت رایج مورد استفاده در تصاویر صفحات وب. این فایل‌ها، دارای پسوند gif می‌باشند.

[فرمت: format]

[صفحه‌وب: Web Page]

گیگا- بایت GB (GigaByte)

۱۰۰۰ مگابایت (به صورت اسمی) را یک گیگابایت گویند. مقدار دقیق یک گیگابایت ۱۰۲٤ مگابایت می‌باشد.

Google **گوگِل**

محبوب‌ترین و قدرتمندترین موتور جستجوگر جهان به آدرس:

www.google.com

GUI (Graphical User Interface)

رابط گرافیکی کاربر که معمولاً به صورت صفحات، پنجره‌ها و منوها می‌باشد.

Graphics **گْرَفیکْسْ**

گرافیک؛ هر چیزی غیر از نوشته (text) که بر روی صفحه مانیتور نمایش داده شود.

[مانیتور: Monitor]

Graphics Accelerator Chip **گْرَفیکسْ ـ اَکْسِلِرَیْتُر ـ چیپ**

تراشه شتاب‌دهنده گرافیکی. معروف‌ترین تولیدکنندگان این چیپ‌ها nVidia و ATI می‌باشند.

H

Hacker
هَکِرْ

کاربرد رایج: خرابکار شبکه. هکر که با استفاده از شیوه‌های مختلف سعی می‌کنند در فعالیت سایت‌های مورد نظرشان اختلال ایجاد نموده و یا اطلاعات آنها را بربایند. همچنین به کسی که از فرط علاقه به کامپیوتر و از روی تجربه سعی کند از زیر و بم‌های آن باخبر شود نیز هکر گویند.

[شبکه: Network]

[سایت‌اینترنتی: Website]

Half-Duplex
هافْ ـ داپْلِکْسْ

کانال‌های اطلاعاتی یک جهته. ابزاری که در آن واحد می‌توانند اطلاعات را فقط در یک جهت انتقال دهند.

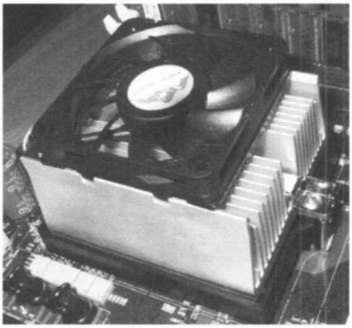
Handshake — **هَنْدُ ـ شِیْک**

نوعی پروتکل برای برقراری ارتباط بین دو کامپیوتر.

Header — **هِدِرْ**

سر صفحه، سرپیام.

Heat Sink — **هیت ـ سینک**

واژه عمومی به کار گرفته شده برای هر گونه دستگاه یا وسیله‌ای که گرمای زائد و ناخواسته را پراکنده نماید.

Hard Drive (HDD) — **هاردْ درایو**

دیسک مغناطیسی سخت که در داخل و یا خارج از کیس تعبیه می‌شود. هاردیسک یا دیسک سخت فضای به مراتب بیشتری نسبت به دیسک‌هایی نظیر فلاپی دیسک یا CD داراست.

[دیسک: Disc]

[کیس: Case]

Hardware

هارد ـ وِر

سخت‌افزار؛ قسمت‌های حقیقی تشکیل دهنده یک کامپیوتر را سخت‌افزار گویند مانند مانیتور، صفحه‌کلید، پرینتر، ماوس، کارت گرافیک و ...

[مانیتور: Monitor]

[صفحه‌کلید: Keyboard]

[پرینتر: Printer]

[ماوس: Mouse]

[کارت‌گرافیک: VGA]

HomePage

هُمْ ـ پِیْجْ

صفحه خانه؛ اولین صفحه هر سایت اینترنتی.

Host

هاست

میزبان؛ هر کامپیوتر موجود در شبکه (شبکه داخلی یا اینترنت) که خدماتی را در اختیار کاربران شبکه قرار می‌دهد. عموماً میزبانان خدماتی نظیر میزبانی وب (Web Hosting) و میزبانی پست الکترونیکی (SMTP) و HTTP را ارائه می‌دهند.

[شبکه: Network]

[کاربر: user]

[پست‌الکترونیکی: E-mail]

[اینترنت: Internet]

HP (Hewllett Packard)

شرکت کامپیوتری کالیفرنیایی که گستره وسیعی از تجهیزات الکترونیکی شامل کامپیوتر و دستگاه جانبی نظیر پرینتر و اسکنر تولید می کند.

[پرینتر: Printer] [اسکنر: Scanner]

High Level Language — های ـ لِوِلْ ـ لَنْگوِجْ

زبان برنامه‌نویسی سطح بالا؛ زبان برنامه‌نویسی که درک آن برای انسان آسان بوده ولی قبل از اجراء بر روی کامپیوتر، باید توسط آن کامپایل شود.

[زبان‌برنامه‌نویسی: Programming Language] [کامپایل: Compile]

Hyphen — هایْفِنْ

خط تیره (–)

HTTP (Hyper Text Transfer Protocol)

پروتکل انتقال داده‌ها در اینترنت؛ به بیان ساده به کامپیوترهای مختلف می‌گوید که چگونه با یکدیگر صحبت کنند (ارتباط برقرار کنند). آدرس‌های اینترنتی با //:http شروع می‌شوند.

[آدرس‌اینترنتی: URL]

HyperLink — هایْپِر ـ لینک

فوق پیوند؛ پیوندهای موجود در صفحات وب را اتصال یا HyperLink گویند.

[صفحه‌وب: Web Page]

I

IBM (International Business Machines Co.)

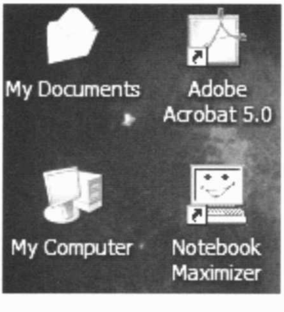
یک شرکت کامپیوتری معروف و قدیمی.

Icon آیکُون

تصویر کوچک که به محض کلیک یا دوبار کلیک بر روی آن، برنامه مرتبط با آن اجرا می‌شود.

[کلیک: Click]

[پیوند: Link]

IMAP (Internet Message Access Protocol)

IMAP جایگزینی است برای POP بعنوان پروتکل مورد استفاده نرم‌افزارهای پست الکترونیکی نظیر Outlook و Eudora برای مخابره نامه‌های الکترونیکی.

[پروتکل: Protocol]

[پست‌الکترونیکی: E mail]

Ink Jet اینک ـ جِت

جوهرافشان؛ تکنولوژی مورد استفاده در برخی پرینترها که جوهر را به صورت فواره‌ای و در ابعاد بسیار کوچک بر روی کاغذ می‌پاشد، به گونه‌ای که هر تصویر یا نوشته از نقطه‌های بسیار کوچک جوهر با رنگ‌های مختلف تشکیل می‌شود.

Input

سیگنال‌هایی که جهت پردازش اطلاعات یا داده‌ها به کامپیوتر ارسال می‌شوند.

[داده: Data]

IP Address (Internet Protocol Address)

شماره متشکل از ٤ قسمت جهت آدرس‌دهی کامپیوترهای شبکه.

به عنوان مثال:192.168.0.1

IRC (Internet Relay Chat)

وسیله‌ای جهت برقراری Chat به صورت چند کاربری (MultiUser). تعداد زیادی سِرور IRC در جهان وجود دارد که همگی به یکدیگر متصل هستند.

هر کاربر می‌تواند یک کانال IRC برای خود ایجاد نموده که کلیه افراد حاضر در آن کانال می‌توانند پیام‌های ارسالی به کانال را مشاهده کنند. همچنین می‌توان جهت برقراری کنفرانس‌های چند نفره (Multi-Person) کانال‌های خصوصی ایجاد نمود.

[سرور: Server]

[کاربر: User]

ISDN (Integrated Services Digital Network)

روشی جهت انتقال بیشتر اطلاعات از طریق خطوط عادی تلفن شهری. این روش می‌تواند تا 128000 bps اطلاعات از طریق خطوط عادی تلفن شهری مخابره نماید، اما اکثر کاربران سرعت‌هایی محدود به 56000 bps الی 64000 bps را از این سرویس تجربه می‌نمایند.

[کاربر: User]

ISP (Internet Service Provider)

ارائه دهنده خدمات اینترنت؛ شرکتی که ارائه دهنده خدمات اتصال به اینترنت می‌باشد.

[اینترنت: Internet]

Intel

معروف‌ترین شرکت تولیدکننده تراشه‌های کامپیوتری در جهان.

Internet
اینْتِرْنِتْ

شبکه گسترده جهانی کامپیوترها؛ اینترنت شبکه منحصر به فردی است که با اینترانت تفاوت دارد.

[اینترانت: Interanet]

[شبکه: Network]

Interanet
اینتِرانِتْ

شبکه‌های داخلی سازمان‌ها را معمولاً اینترانت می‌نامند که دسترسی به این شبکه‌ها معمولاً به اعضاء و کارکنان آن سازمان‌ها محدود می‌شود.

[شبکه: Network]

I/O (Input/Output)

ورودی/ خروجی در کامپیوتر.

J

جارگان Jargon

زبان فنی - زبان تخصصی.

جاوا Java

زبان برنامه‌نویسی ابداع شده توسط شرکت Sun Microsystems که مستقل از سیستم‌عامل است، یعنی بر روی هر سیستم‌عاملی اجراء می‌شود.

[زبان‌برنامه‌نویسی: Programming Language]

[سیستم‌عامل: OS]

JavaScript
جاوا ـ سْکریپت

زبان برنامه‌نویسی که به صورت گسترده در صفحات وب جهت ایجاد جلوه‌های ویژه تصویری، عملگرهای ریاضی و ... مورد استفاده قرار می‌گیرد.

JPEG یا JPG (Joint Photographics Group)

فرمتی است که عموماً جهت نمایش تصاویر در اینترنت استفاده می‌گردد. این نوع فایل‌ها دارای فرمت jpg هستند.

[فرمت: format]

[فایل: file]

[اینترنت: Internet]

Joystick
جُیْسْتیکْ

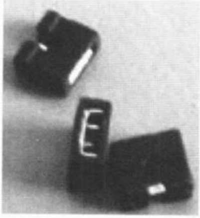
اهرم کنترل و چند کلید که می‌تواند تا ۳۶۰° دوران داده شود.

کاربرد: بازی‌های کامپیوتری، هواپیماها و هلیکوپترها

Justify
جاستیفای

هم‌تراز کردن

Jumper
جامْپِرْ

اتصال دهندهٔ مستقیم بین دو نقطه در یک مدار چاپی با استفاده از اتصال کوتاه.

K

Kerning **کِرْنینگ**

کاهش فاصله میان دو حرف معین.

Keypad **کی ـ پَد**

مجموعه‌ای از کلیدهای ارقام و عملگرها در سمت راست صفحه‌کلید کامپیوتر.

[صفحه کلید: Keuboard]

Kb (Kilobyte) — کیلوبایت

ظرفیت اسمی ۱۰۰۰ بایت. مقدار واقعی آن برابر ۱۰۲۴ بایت می‌باشد.

[بایت: Byte]

Keyboard — کیبُرْدْ

صفحه‌کلید کامپیوتر که دارای دکمه‌های متعدد جهت انجام فرمان‌های متفاوت می‌باشد.

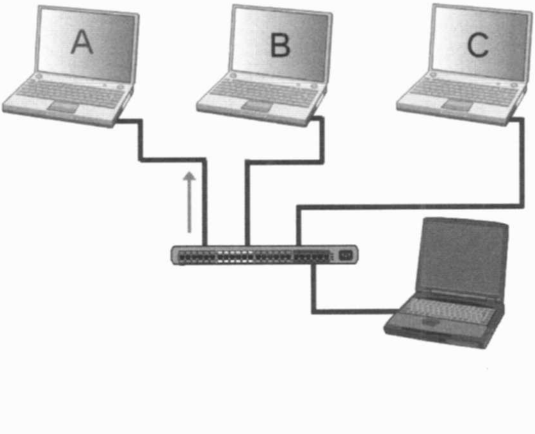

L

LAN (Local Area Network)

شبکه محلی؛ شبکه کامپیوتری محدود شده به یک مکان مشخص که معمولاً یک طبقه یا یک ساختمان می‌باشد.

[شبکه: Network]

Laser Printer
لِیْزِر ـ پْرِینتِر

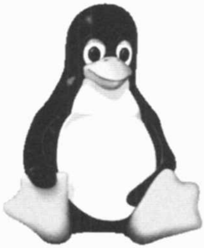
چاپگر لیزری؛ چاپگری که جهت چاپ از اشعه لیزر بهره می‌جوید.

Leased Line
لیزد ـ لاین

خطوط استیجاری مخابرات که برای ارتباطات پرسرعت شبکه مورد استفاده قرار می‌گیرند.

[شبکه: Network]

Linux
لینوکس

سیستم‌عامل Open Source شبیه به Unix. هسته (Kernel) لینوکس اولین بار توسط مخترع آن Linus Travolds در سال ۱۹۹۱ معرفی شد. Source Code این سیستم‌عامل باز بوده و همگان می‌توانند آنرا بررسی نموده و تغییر دهند به شرطی که نسخه جدید و تغییرات نرم‌افزاری را دراختیار عموم کاربران کامپیوتر قرار دهند. این امر باعث شده که لینوکس بعنوان یک پروژه عظیم در سطح جهانی مطرح شده و افراد و شرکت‌های بسیاری در زمینه ارائه نسخه‌های جدید و با کاربردهای متفاوت از این سیستم‌عامل فعالیت کنند. Linux رقیب اصلی ویندوز شرکت ماکروسافت بر شمرده می‌شود. همچنین سیستم‌عامل ملی کشورمان بر پایه این نرم‌افزار پایه‌ریزی شده است.

[سیستم‌عامل: OS] [نرم‌افزار: software]

Link
لینک

پیوند؛ جهت ایجاد ارتباط بین صفحات و پنجره‌های مختلف به کار می‌رود، به گونه‌ای که پس از کلیک روی هر لینک شما به صفحه مقصد آن لینک واقع در همان سایت، سایت دیگر یا پنجره دیگر ارجاع داده خواهید شد.

[کلیک: Click] [سایت: Website]

Load
لُود

بارگذاری کردن

LCD (Liquid Crystal Display)

صفحه نمایش کریستال مایع مورد استفاده در کامپیوترهای Notebook، مانیتورهای LCD، تلفن‌های همراه و PDAها. از خصوصیات این صفحه نمایش وضوح بالا و شفافیت تصویر می‌باشد.

[مانیتور: Monitor]

[وضوح: resolution]

Log
لاگ

کلیه اطلاعاتی که وابسته به تاریخچه گزارشات دقیقه به دقیقه از فعالیت‌های سیستم هستند.

Login **لاگین**

وارد شدن به سیستم ، برقراری ارتباط.

Logoff, Logout **لاگ آف / لاگ اَوْت**

خروج از سیستم، قطع ارتباط.

Low Level Language **لو ـ لِوِل ـ لَنْگُوِجْ**

زبان برنامه‌نویسی که به زبان ماشین بسیار نزدیک است. استفاده از زبان‌های برنامه‌نویسی سطح پائین،بهره‌گیری از حافظه را بهینه‌سازی می‌نماید. برنامه‌نویس چنین نرم‌افزارهایی نیاز به تبحر خاص در برنامه‌نویسی با زبان سطح پائین دارد.

[زبان برنامه‌نویسی: Programming Language]

[نرم‌افزار: Software]

M

MailBox — مِیْلْ ـ باکس

جعبه پستی که نامه‌های الکترونیکی درون آن ذخیره می‌گردند.

[نامه‌الکترونیکی: e-mail]

Machine Language — مِشینْ ـ لَنْگُوِجْ

تنها زبانی که از طرف ماشین (کامپیوتر- پردازنده) قابل درک است.

Mailing List — مِیْلینگ ـ لیست

لیست پست الکترونیک جهت ارسال خبرنامه و مجلات الکترونیکی به مشترکین.

[پست‌الکترونیکی: E-mail] [مجله الکترونیک: E-Zine]

Margin **مارجِینْ**

حاشیه

Mass Storage Device **مَسْ ـ سْتُورِج ـ دِوایس**

در لغت به معنای دستگاه با حافظه انبوه که می‌توان اطلاعات را درون حافظه آن ذخیره‌سازی کرد.

[اطلاعات: Data] [حافظه: Memory]

MB (Megabyte) **مگا ـ بایت**

مقدار اسمی یک میلیون بایت. مقدار دقیق این واحد برابر ۱۰۲۴ کیلوبایت می‌باشد.

[بایت: Byte] [کیلوبایت: Kilobyte]

Microsoft

مایکروسافت قویترین، قدرتمندترین و پولدارترین شرکت تولیدکننده تکنولوژی و نرم‌افزار کامپیوتر می‌باشد. مقر اصلی این شرکت در واشنگتن آمریکا بوده، مؤسس این شرکت آقای بیل گیتس پولدارترین مرد جهان می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software]

Microsoft Access **اَکْسِسْ**

نرم‌افزار تولید بانک‌های اطلاعاتی از جمله نرم‌افزارهای بسته نرم‌افزاری Microsoft Office می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software] [بانک اطلاعاتی: Database]

Microsoft Excel اِکْسِلْ

نرم‌افزار ایجاد و ویرایش صفحات گسترده جهت کارهای ریاضیات و آمار از جمله نرم‌افزارهای بسته نرم‌افزاری Microsoft Office می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software]

Microsoft FrontPage فْرانت ـ پِیْجْ

نرم‌افزار ایجاد و ویرایش صفحات وب، از جمله نرم‌افزارهای بسته نرم‌افزاری Microsoft Office می‌باشد.

[نرم افزار: Software]

[صفحه‌وب: Web Page]

Microsoft Outlook اَوْتْ ـ لوک

نرم‌افزاردریافت و ارسال پست الکترونیکی؛ از جمله نرم‌افزارهای بسته نرم‌افزاری Microsoft Office می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software]

[پست‌الکترونیکی: E-mail]

Microsoft PowerPoint پاوِرْ ـ پُویْنْتْ

نرم‌افزار تولید و ویرایش اسلاید جهت نمایش بر روی پرده نمایش. از جمله نرم‌افزارهای بسته نرم‌افزاری Microsoft Office می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software]

Microsoft Word — وُرْد

معروفترین نرم‌افزار پردازش لغت در جهان که قابلیت‌های بسیار زیادی در زمینه تهیه نامه، کتاب، بروشور، کاتالوگ و دارد. از جمله نرم‌افزارهای Microsoft Office می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software]

Mirror — میرور

آینه؛ به سایت‌هایی اشاره می‌کند که «کپی برابر اصل» سایت یا سرور FTP مورد نظر را در بردارند. معمولاً بهتر است از نزدیکترین Mirror Site عمل دانلود را انجام دهید (در صورت وجود Mirror های متعدد جهت دانلود یک فایل).

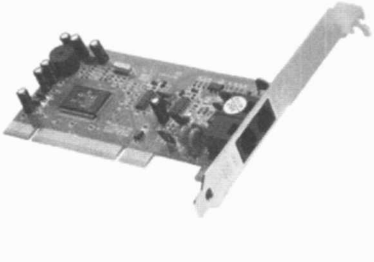
[سایت: Site]

[سرور: Server]

[دانلود: Download]

[فایل: File]

Modem — مودم

مودم؛ سخت‌افزاری است که امکان ارتباط بین کامپیوترها را از طریق خطوط عادی تلفن شهری برقرار می‌کند. جهت ارتباط با اینترنت به یک مودم نیاز خواهید داشت.

[سخت‌افزار: Hardware]

[اینترنت: Internet]

Motherboard — مادِر ـ بورد

بورد الکترونیکی اصلی کامپیوتر که کلیه قطعات سخت‌افزاری بر روی آن سوار شده و یا از طریق کابل به آن متصل می‌شوند.

[سخت‌افزار: Hardware]

MPEG (Motion Picture Experts Group) — اِم پِگْ

فرمتی جهت ایجاد، نمایش و انتقال فایل‌های صدا و تصویر دیجیتال.

[فرمت: Format]

[فایل: File]

Multimedia — مالتی ـ مِدیا

چند رسانه‌ای؛ به معنای استفاده هم‌زمان از بیش از یک رسانه نظیر نوشته، صدا، فیلم، گرافیک و تصاویر در وسایل ارتباطی.

Multiplexing — مالتی ـ پْلِکْسینگ

مخابره بیش از یک سیگنال در آن واحد بر روی یک کانال.

Multiprocessing — مالتی ـ پراسِسینگ

پردازش همزمان تعدادی برنامه یا زیر روال.

Multitasking — مالتی ـ تَسْکینگ

به معنای استفاده هم‌زمان از برنامه‌های متعدد در کامپیوتر و یا ترمینال‌های متعدد در شبکه.

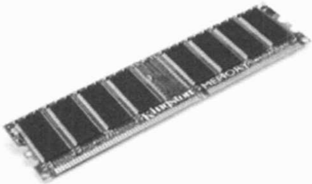
[شبکه: Network]

Computer Words

Memory

مِمُری

حافظه‌ای در کامپیوتر که جهت ذخیره موقت اطلاعات مورد استفاده قرار می گیرد. در واقع حافظه کامپیوتر تنها توانایی ذخیره‌سازی اطلاعات به صورت ۰ و ۱ را دارا است؛ اما با استفاده از سیستم باینری امکان ذخیره‌سازی اطلاعات به صورت تصاویر، صدا و نوشته میسر می گردد. انواع رایج حافظه عبارتند از RAM، ROM و Flash.

[اطلاعات: Data] [باینری: Binary]

Monitor

مانیتِور

مانیتور؛ صفحه نمایش اطلاعات کامپیوتر در انواع CRT و LCD.

Mouse

مَاوْس

ماوس؛ سخت‌افزاری جهت کنترل و جابجایی مکان‌نما در صفحه نمایش.

[سخت‌افزار: Hardware]

N

Netiquette **نِتیکِتْ**

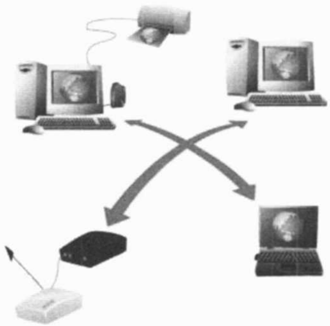
آداب معاشرت اینترنتی.

[اینترنت: Internet]

Newbie **نِیوبی**

به شخصی اتلاق می‌شود که به تازگی استفاده از کامپیوتر را آغاز نموده است.

Network
نِتْوُرْک

شبکه، اتصال ۲ یا تعداد بیشتری کامپیوتر جهت به اشتراک گذاری منابع.

تجمع افراد در جهت هدفی خاص و همکاری تیمی.

Newsgroups
نیوز ـ گْروپس

گفتگوهای مداوم و پی در پی بین کاربران اینترنت که از طریق پست‌الکترونیکی مخابره می‌شود.

[کاربر: User] [پست‌الکترونیکی: E-mail]

NC (Network Computer)

کامپیوتری که در شبکه کاربرد داشته باشد را NC گویند.

[شبکه: Network]

Notebook
نُت ـ بوک

کامپیوتر کوچک و قابل حمل که با باطری کار کرده و وزن نسبتاً سبک‌تری نسبت به کامپیوترهای رومیزی دارد.

[رومیزی: Desktop]

O

Offline آفلاین

بدین معنا است که ارتباط شما با شبکه قطع است. این ارتباط می‌تواند با شبکه اینترنت و یا هر شبکه دیگری نظیر LAN و یا به عنوان مثال ارتباط نرم‌افزار Yahoo! Messenger با شبکه Yahoo! باشد.

[شبکه: Network]

[اینترنت: Internet]

[نرم‌افزار: Software]

Online آنلاین

متضاد Offline؛ بدین‌معنی که ارتباط شما برقرار است.

Open Source
اُپِنْ سُورس

نرم‌افزار آزاد، متن باز؛ به آن دسته از نرم‌افزار گفته می‌شود که کد اصلی (منبع، Source Code) آنها در اختیار همگان قرار داشته و هر کس می‌تواند بسته به نیاز خود، روی نرم‌افزار تغییرات ایجاد نماید. البته قوانین و ضوابط خاصی بر چگونگی تغییر و انتشار نسخه جدید از نرم‌افزار حاکم است که استفاده از کد نرم‌افزار منوط بر تبعیت از قوانین مربوطه است.

پایگاه اصلی نرم‌افزارهای آزاد در اینترنت: www.sourceforge.net

[نرم‌افزار: Software]

OS (Operating System)

سیستم‌عامل؛ نرم‌افزار کنترل و هدایت‌کننده کلیه منابع نرم‌افزاری و سخت‌افزاری کامپیوتر. سیستم‌های‌عامل معروف عبارتند از:

Windows, MacOS, Linux, Solaris, AmigaOS, ...

[نرم‌افزار: Software]

[سخت‌افزار: Hardware]

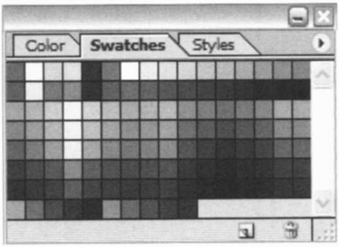
OCR (Optical Character Recognition)

تکنولوژی که با استفاده از آن می‌توان متن روی کاغذ را با استفاده از اسکنر به صورت فایل نوشتاری در کامپیوتر در آورد.

[اسکنر: Scanner]

P

پَلِتْ Pallette

ColorPalette به جدول رنگ و الگو گویند که از طریق یک پنجره در نرم‌افزارهای گرافیکی قابل دسترسی می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software]

پارتیشِن Partition

به عملیات بخش‌بندی یا سازمان‌دهی حافظه کامپیوتر پارتیشن‌بندی گویند که پس از آن هر بخش از حافظه یک پارتیشن نامیده می‌شود.

مثال: پارتیشن‌ها یا درایوهای C, D, E و F.

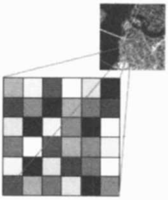
Password **پَسْوُرْدْ**

رمز عبور؛ کلمه یا عبارت سِرّی که برای ورود به سیستم‌ها و سایت‌های مختلف مورد نیاز است. رمز عبور کاملاً سری و شخصی است، آن را در اختیار دیگران قرار ندهید!

P2P (Peer toPeerNetwork) **پیر ـ تو ـ پیر ـ نِتْوُرْک**

شبکه همتا؛ شبکه‌ای که از طریق آن دو کامپیوتر می‌توانند با یکدیگر تبادل اطلاعات نمایند. این شبکه ارتباط مورد نیاز بین دو کامپیوتر را برقرار می‌نماید. [شبکه: Network]

Pixel **پیکْسِل**

پیکسل؛ کوچکترین نقطه موجود در یک تصویر. هر تصویر از تعداد زیادی پیکسل با رنگ‌های مختلف تشکیل شده است.

Patch **پَچْ**

ویرایش و بروزرسانی یک برنامه کامپیوتری را Patch گویند که بر روی نرم‌افزار اصلی نصب می‌شود. [نرم‌افزار: Software]

Peripheral **پِریفِرال**

جانبی؛ از دستگاه‌های جانبی کامپیوتر که جزء ساختار اصلی آن نبوده اما جهت ورود و خروج اطلاعات مورد استفاده قرار می‌گیرد، مانند پرینتر و اسکنر. [پرینتر: Printer] [اسکنر: Scanner]

Plotter
پْلاتِر

پلاتر؛ از دستگاه‌های جانبی کامپیوتر که جهت چاپ نقشه و گرافیک در ابعاد بزرگ‌تر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

[دستگاه‌جانبی: Peripheral]

Plugin
پْلاگین

نرم‌افزارهای کوچکی که به نرم‌افزارهای بزرگتر اضافه شده و قابلیت‌های جدیدی به آنها اضافه می‌کنند.

PNG (Portable Network Graphics)

فرمتی است که به شما اجازه می‌دهد تصاویر را بدون از دست دادن کیفیت، با حجم‌های پائین ذخیره نمائید. پسوند این نوع فایل‌ها png می‌باشد.

[فرمت: Format]

POP (Point Of Presence)

به معنی محل یا مکانی است که شبکه می‌تواند به آن متصل شود. این می‌تواند خط تلفنی باشد که شما با استفاده از مودم از طریق آن به اینترنت متصل می‌شوید.

[شبکه: Network]

[مودم: Modem]

[اینترنت: Internet]

POP (Post Office Protocol)

معرف روشی است که نرم‌افزار پست الکترونیکی نظیر Outlook استفاده می‌کند تا نامه‌های الکترونیکی را دریافت نماید. معمولاً با اخذ اشتراک اینترنت از ISPهای معتبر، آنها به شما یک پست الکترونیکی از نوع POP3 به صورت رایگان اعطا می‌نمایند که جهت استفاده از آن، تنظیمات ارائه شده توسط ISP را در نرم‌افزار پست الکترونیکی خود وارد می‌نمائید.

[نرم‌افزار: Software]

[پست‌الکترونیکی: E-mail]

[اینترنت: Internet]

Port
پُورْت

پورت یا درگاه؛ درگاه ورود و خروج اطلاعات در کامپیوتر. این درگاه می‌تواند به صورت نرم‌افزاری و یا به صورت سخت‌افزاری نظیر پورت PS/2 و USB باشد.

[نرم‌افزار: Software]

[سخت‌افزار: Hardware]

Power Supply
پاور ـ سوپْلای

منبع تغذیه؛ منبع تغذیه الکتریکی نصب در داخل و پشت کیس.

[کیس: Case]

PPP (Point to Point Protocol)

متعارف‌ترین پروتکل مورد استفاده جهت اتصال کامپیوترهای خانگی از طریق مودم به اینترنت.

[پروتکل: Protocol] [مودم: Modem]

[اینترنت: Internet]

Printer Queue پرینتر ـ کیو

صفحه چاپ که اسناد در آن به نوبت جهت چاپ پشت سر هم می‌ایستند تا نوبت چاپ آنها فرا رسد.

Printer Spool پرینتر ـ سپْول

برنامه مدیریت Printer Queue. به عمل مدیریت اعمال پرینت Printer Spooling گویند.

Protocol پروتِکُل

مجموعه قوانین مورد توافق؛ قوانین و دستوراتی که با استفاده از آنها کامپیوترها با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند، مانند TCP/IP.

PC (Personal Computer)

کامپیوتر شخصی؛ اصطلاح مورد استفاده جهت نام‌گذاری کامپیوترهای رومیزی، Laptop یا نوت‌بوک.

[رومیزی: Desktop]

[Laptop و نوت‌بوک: Notebook]

PDA (Personal Digital Assistant)

دستیار دیجیتال شخصی؛ کامپیوتر کوچک که با باتری کار می‌کند و هدف از آن این است که برخلاف کامپیوترهای رومیزی، در همه زمان و همه جا همراه صاحب خود باشد. معمولاً همه PDAها دارای قلم دیجیتال هستند. PDAها فاقد ماوس و صفحه‌کلید بوده و دارای صفحه LCD حساس به لمس هستند (Touch Screen).

[پردازشگر: Processor]

[ماوس: Mouse]

[صفحه‌کلید: Keyboard]

[سیستم‌عامل: OS]

Platform پْلَتْفُرْم

پایه، سکو؛ به طور کلی نمایانگر خانواده کامپیوتر است. خانواده کامپیوتر از روی پردازشگر، نوع سخت‌افزار و سیستم‌عامل مشخص می گردد. معمولاً کامپیوترهای با platformهای متفاوت نمی‌توانند برنامه‌های یکدیگر را اجراء نمایند، مگر اینکه برنامه‌های آنها با یک زبان برنامه‌نویسی مستقل از سیستم‌عامل (OS Independant) نظیر جاوا نوشته شده باشد. معروف‌ترین Platform، ویندوز شرکت مایکروسافت می‌باشد.

[پردازشگر: Processor]

[سیستم‌عامل: OS]

[جاوا: Java]

[سخت‌افزار: Hardware]

[زبان برنامه‌نویسی: Programming Language]

[مایکروسافت: Microsoft]

Portable

پُرْتِبُل

قابلیت جابجایی؛ این واژه علاوه بر سخت‌افزار برای نرم‌افزار نیز به کار می‌رود، بدین معنا که یک نرم‌افزار را با استفاده از زبان برنامه‌نویسی دیگری به یک Platform دیگر منتقل کنیم (با حفظ سازگاری). به این عمل Port کردن می‌گویند که با معنی سخت‌افزاری آن متفاوت است.

[سخت‌افزار: Hardware]

[نرم‌افزار: Software]

[زبان برنامه‌نویسی: Programming Language]

Printer

پرینتر

چاپگر؛ دستگاهی است که با اتصال آن به کامپیوتر می‌توان اطلاعات موجود بر روی کامپیوتر را با صدور فرمان چاپ، بر روی کاغذ چاپ نمود.

Processor

پْرُوسِسْوْر

پردازشگر؛ مراجعه شود به CPU.

Program

پروگْرَمْ

برنامه؛ دستورات نرم‌افزاری که شرح وظایف کامپیوتر را به آن دیکته می‌کند.واژه‌های "Application" و "App" نیز به همین معناست.

"to program" فعل انجام عمل برنامه‌نویسی است و برنامه‌نویس را Programmer گویند.

Programming Language پْرُگْرَمینگ ـ لَنْگُوِجْ

زبان برنامه‌نویسی؛ نرم‌افزارهای کامپیوتر را می‌توان با استفاده از زبان‌های متعددی نوشت. زبان‌های مختلف مختص کاربردهای مختلف هستند. زبان‌های برنامه نویسی عمومی عبارتند از Java, C, C++, C#, Fortran, Pascal, Lisp, BASIC و ... زبان‌های برنامه‌نویسی را می‌توان به دو دسته اصلی تقسیم‌بندی نمود: زبان‌های برنامه‌نویسی سطح بالا و سطح پائین. زبان Assembly و زبان ماشین را زبان‌های سطح پائین و سایر زبان‌ها را زبان‌های سطح بالا می‌نامند. کامپیوتر فقط می‌تواند زبان‌های سطح پائین را درک کند لذا زبان‌های سطح بالا به وسیله کامپایل یا تفسیر (Interpret) شدن برای کامپیوتر قابل فهم می‌شوند. بسیاری از زبان‌های برنامه‌نویسی دو حالت مذکور را پشتیبانی می‌کنند.

[نرم‌افزار: Software]

[زبان ماشین: Machine Language]

PNP (Plug and Play)

به آن دسته از سخت‌افزار کامپیوتر که به محض اتصال به آن آماده استفاده باشند و نیاز به تنظیمات تخصصی خاصی ندارند Plug and Play گویند.

[سخت‌افزار: Hardware]

Q

کْیو Queue

جریان طولانی داده‌های آماده پردازش.

[داده: Data]

کُویک ـ تایم Quick Time

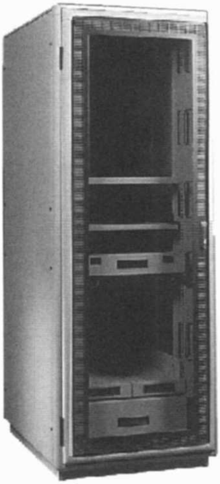
نرم‌افزاری جهت مشاهده برخی از فایل‌های ویدئویی در اینترنت و خارج از آن. یکی از فرمت‌های اصلی پشتیبانی شده توسط این نرم‌افزار فرمت mov می‌باشد.

[فرمت: Format]

[فایل: File]

R

رَک Rack

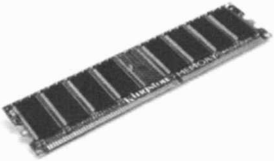

محفظه استاندارد فلزی که قابلیت نصب سخت‌افزار و بوردهای کامپیوتر نظیر سخت‌افزار شبکه را داراست.

[سخت‌افزار: Hardware]

[شبکه: Network]

RAM (Random Access Memory) رَم

حافظه با دسترسی تصادفی (دستیابی تصادفی)؛ محتویات این حافظه قابل تغییر هستند، چرا که حافظه از نوع حافظه موقت بوده و با قطع برق یا بوت مجدد کامپیوتر اطلاعات آن پاک می‌شوند. نیز با دستور سیستم‌عامل محتویات آن پاک شده و یا اطلاعات جدید به طور موقت بر روی آن ذخیره می‌شوند. RAM در انواع مختلف موجود است که جدیدترین آنها فناوری DDR2 می‌باشد.

[بوت: Boot]

[سیستم‌عامل: OS]

Redundancy رِداندِنْسی

در لغت به معنای افزونگی؛ اطلاعات تبادل شده در سیستم و یا سیگنال‌های درون مدار که با هدف وارسی و بازبینی اطلاعات در سیستم مخابره شده و در فعالیت سیستم، وقفه یا بحرانی ایجاد نمی‌کنند.

Run–time ران ـ تایم

زمان طی شده توسط یک شیء (object) قابل توصیف در یک برنامه، برای انجام دستور.

[برنامه: Program]

Real Player
ریل ـ پْلِیِرْ

نرم‌افزاری جهت مشاهده و یا شنیدن انواع فایل‌های صوتی و تصویری. فرمت اصلی فایل‌های پشتیبانی شده توسط این نرم‌افزار rm می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software]

[فرمت: Format] [فایل: File]

Resolution
رِزُلْوشِنْ

وضوح تصویر؛ واحد سنجش آن نقطه در اینچ یا dpi می‌باشد هرچه وضوح تصویر بالاتر باشد کیفیت آن بهتر خواهد بود. وضوح تصویر صفحه مانیتور 72dpi و وضوح استاندارد چاپ 300dpi می‌باشد.

ROM (Read Only Memory)

حافظه فقط خواندنی؛ اطلاعات ذخیره شده دراین نوع حافظه غیرقابل تغییر هستند، نظیر CDهای از نوع CD-R که فقط یک بار می‌توان بر روی آنها اطلاعات را ذخیره نمود.

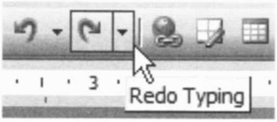
Reboot
ریبوت

به عمل راه‌اندازی مجدد کامپیوتر reboot گویند.

Recepient
رِسِپیِنْتْ

دریافت کننده E-mail یا پیام.

Redo
ریدو

انجام مجدد، یک قدم به جلو رفتن. معمولاً با علامت روبرو نمایش داده می‌شود.

Relational Database
ریلیْشِنال ـ دِیْتابِیْس

پایگاه داده رابطه ای.

[داده: Data]

RollBack
رُولْ بَک

عقبگرد؛ به عمل بازگرداندن سیستم یا تنظیمات آن به حالت قبل از بروز مشکل یا حادثه مخرب rollback گویند که تنظیمات و وضعیت سیستم را به حالت اولیه بر می گرداند.

[تنظیمات: Configuration]

Run
ران

به واژه Execute مراجعه شود.

S

SDRAM **(Synchronous Dynamic Random Access Memory)**

نوعی از RAM.

Search Engine **سِرْچ ـ اِنْجِنْ**

موتور جستجوگر؛ از امکانات موجود در اینترنت جهت جستجو در سایت‌های اینترنتی. [سایت اینترنتی: Website]

Semiconductor **سِمیکُنْداکْتِرْ**

نیمه هادی؛ ماده‌ای نظیر سیلیکون یا ژرمانیوم که رسانایی الکتریکی آن حد فاصل بین رسانا و عایق است و در صنایع الکترونیک و کامپیوتر استفاده بسیاری دارد.

Server — **سِرْوِرْ**

کامپیوتری که اطلاعات و منابع خود را در اختیار دیگر کامپیوترها در شبکه (شبکه محلی، اینترنت و ...) قرار می‌دهد.

[شبکه محلی: Lan] [اینترنت: Internet]

Skew — **سْکِیُو**

کج شدن، از شکل افتادن.

Slice — **سْلایس**

برش تصویر.

Snapshot — **سْنَپْ ـ شات**

عکس لحظه‌ای، تصویربرداری لحظه‌ای از صفحه نمایش یا تصویر.

Source Code — **سُرْسْ ـ کُد**

کد (دستورات) اصلی برنامه‌نویسی نرم‌افزار، به همان نحوی که برنامه‌نویس آنها را از ابتدا نوشته است.

[نرم‌افزار: Software]

Shockwave — **شاکْوِیْوْ**

Plugin مورد استفاده جهت نمایش و تجربه تصاویر متحرک تولید شده توسط نرم‌افزار Director.

Smileys **سْمایلیز**

مراجعه شود به Emoticons.

SMTP (Simple Mail Transfer Protocol)

پروتکل اصلی مورد استفاده جهت ارسال نامه‌های الکترونیکی از یک سِرور به سِرور دیگر.

[پروتکل: Protocol] [نامه الکترونیکی: E-mail] [سرور: Server]

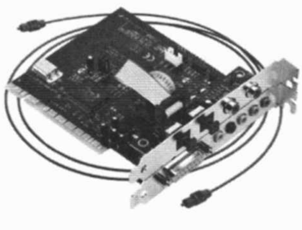
Software **سافْتوِرْ**

نرم‌افزار؛ برنامه‌ای که در برگیرنده دستورات مشخصی است که نحوه فعالیت سخت‌افزار کامپیوتر را تعیین می‌کند. نرم‌افزار می‌تواند جهت نوشتن نامه، بازی، بازدید از سایت‌های اینترنتی و ... استفاده شود. بدون نرم‌افزار، کامپیوتر عملاً بلااستفاده است.

[برنامه: Program] [سخت‌افزار: Hardware]

[نرم‌افزار: Software] [بازدید از سایت های اینترنتی: مراجعه شود به Browser]

Sound Card **سَوْنْدْ ـ کارد**

کارت صدای کامپیوتر که نقش تولید و پخش صدا و موسیقی را بر عهده دارد. با اتصال بلندگو به آن می‌توان صدا را از طریق آن شنید. کارت‌های صدای جدید بر روی مادربورد کامپیوتر نصب می‌باشند.

[مادربورد: Motherboard]

Spam
سْـــپَمْ

هرزنامه؛ هرگونه نامه الکترونیکی که بدون درخواست و تائید شما وارد صندوق E-mail شما گردد. ارسال هرزنامه از لحاظ قوانین بین‌المللی اینترنت جرم محسوب می‌شود.

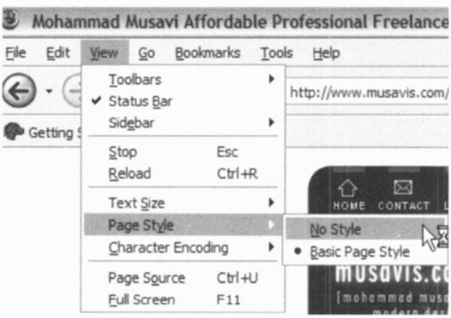
SSL (Secure Socket Layer)

پروتکل طراحی شده توسط شرکت Netscape Communications جهت برقراری ارتباطات رمزگذاری شده و معتبر با امنیت بالا در اینترنت.

[پروتکل: Protocol] [اینترنت: Internet]

Submenu
ساب ـ مِنو

منوی فرعی.

Surf
سِرْف

مرور صفحات وب با کلیک کردن روی لینک‌های مختلف و جابجایی بین صفحات و سایت‌های اینترنتی.

[صفحه‌وب: Web Page] [کلیک: Click]

[لینک: Link] [سایت‌اینترنتی: Website]

Spreadsheet سْپِرِدْ ـ شیت

صفحه گسترده؛ برنامه‌ای جهت انجام برخی محاسبات ریاضی و نمایش گراف‌ها و نمودارهای مختلف. بیشتر استفاده آن در زمینه محاسبات مالی و حسابداری می‌باشد. از نرم‌افزارهای صفحه گسترده می‌توان از Excel، Lotus1&2&3 و Appleworks یاد کرد.

[برنامه: Program]

[نرم‌افزار: Software]

Syntax سینْتَکْسْ

دستور زبان و یا قواعد یک زبان برنامه‌نویسی.

[زبان برنامه‌نویسی: Programming Language]

T

Task Manager   تَسْک ـ مَنِجِرْ

مدیریت وظیفه؛ بخشی از سیستم‌عامل که مدیریت کارکرد نرم‌افزارها را برعهده داشته و وضعیت فعالیت آنها را زیر نظر دارد.

Thesaurus   تِسُرِسْ

فرهنگ جامع.

TCP/IP (Transfer Control Protocol/ Internet Protocol)

مجموعه‌ای از پروتکل‌ها که ارتباط شبکه جهانی اینترنت را تعیین می‌نمایند. TCP/IP به صورت پیش‌فرض بر روی تمامی سیستم‌های عامل نصب است. جهت اتصال به اینترنت به طور اجبار به این پروتکل نیاز خواهید داشت.

Transmission ترَنْزْمیشِنْ

انتقال، مخابره؛ فرستادن سیگنال یا اطلاعات بر روی یک مسیر یا مدار شناخته شده.

Trojan ترُژِنْ

برنامه‌ای ناخواسته که برای فریب کاربران جهت اجراء آن درون برنامه‌های دیگر مخفی شده. Trojanها معمولاً به سرعت تکثیر شده و می‌توانند از طریق دفتر آدرس پست الکترونیکی به آدرس‌های موجود در آن ارسال شوند. Trojan ها معمولاً خاصیت مخرب نظیر ویروس ندارند.

[برنامه: Program]

[کاربر : User]

[پست‌الکترونیکی: E-mail]

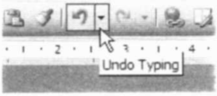
[ویروس: Virus]

U

UART (Universal Asynchronous Receive/Transmit)

روش استاندارد جهت دریافت اطلاعات به صورت موازی و ارسال آنها به صورت سری.

Undo **آندو**

بازگرداندن به عقب، یک قدم به عقب برگشتن. معمولاً با علامت روبرو نمایش داده می‌شود.

Uptime **آپ ـ تایم**

مدت زمانی که یک سیستم فعال بوده و قابل استفاده می‌باشد که معمولاً بر مبنای درصد محاسبه می‌گردد. مثلاً: 99,99% Uptime.

Update — آپ ـ دِیْت

بروز رسانی، ایجاد تغییر.

URL (Uniform Resource Locator)

آدرس سایت در شبکه جهانی اینترنت. URL آدرسی است که درون نوار آدرس در مرورگر وارد شده به این نرم‌افزار دستور می‌دهد که به کدام سایت اینترنتی مراجعه نماید. بعنوان مثال: www.musavis.com

[سایت: Website]

[شبکه: Network]

[اینترنت: Internet]

[مرورگر: Browser]

[نرم‌افزار: Software]

USB (Universal Serial Bus)

یکی از درگاه‌های استاندارد کامپیوتر؛ راه ساده و انعطاف‌پذیر جهت اتصال دستگاه‌های جانبی (سازگار با USB، دارای پورت USB) به کامپیوتر. با استفاده از USB شما می‌توانید بدون خاموش و روشن کردن کامپیوتر از دستگاه‌های سازگار با آن استفاده نمائید.

User — یوزِرْ

کاربر؛ اپراتور کامپیوتر یا کسی که از کامپیوتر استفاده می‌نماید.

V

Virtual Memory **وِرچُوال ـ مِمُری**

روشی ارائه شده توسط بسیاری از تولیدکنندگان که بخشی از هارددیسک را تبدیل به حافظه مجازی می‌کند.

W

ویندُوز Windows

سیستم‌عامل طراحی و تولیدشده توسط شرکت مایکروسافت که بیشترین محبوبیت را در بین سیستم‌عامل‌های موجود در جهان داشته و به عنوان قوی‌ترین، پرکاربردترین و آسان‌ترین سیستم‌عامل، مورد استفاده کاربران قرار می‌گیرد. محبوب‌ترین نسخه این سیستم‌عامل نسخه XP آن است که توسط کاربران خانگی و حرفه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نسخه‌های این سیستم‌عامل از ابتدای تولید در دهه ۸۰ میلادی عبارتند از:

3.0, 3.1, 95, NT, 98, 2000, XP, 2003

نسخه اخیر این سیستم‌عامل Vista می‌باشد.

[مایکروسافت: Microsoft]

[سیستم‌عامل: OS]

Word Processing — وُرْدْ ـ پْروسِسینگ

واژه‌پرداز؛ استفاده از روش‌های کامپیوتری جهت ویرایش و تغییر متون. معروف‌ترین نرم‌افزار در این زمینه Microsoft Word می‌باشد.

[نرم‌افزار: Software]

Web directory — وِبْ ـ دایْرِکْتُوری

لیست سایت‌های اینترنتی که بر اساس قاعده‌ای خاص تقسیم‌بندی و چیده شده باشند.

[سایت: Website]

WWW (World Wide Web)

تار جهان گستر؛ همان شبکه جهانی اینترنت. شبکه‌ای است که کامپیوتر شما را به سایر کامپیوترهای جهان متصل می‌نماید.

[شبکه: Network]

Worm

وُرْمْ

کرم؛ ویروسی است که به سرعت تکثیر نموده و با استفاده از اتصال اینترنت و شبکه، سریعاً خود را به کامپیوترهای دیگر موجود در شبکه و اینترنت ارسال نموده و آنها نیز آلوده می‌شوند و سپس همین روند برای آنها تکرار می‌شود. کرم‌ها می توانند بسیار مخرب باشند.

[اتصال اینترنت: Conection]

[شبکه: Network]

WYSIWYG (What You See Is What You Get)

عموماً به نرم‌افزارهایی گفته می‌شود که خروجی نرم‌افزار همان چیزی است که بر روی صفحه مانیتور مشاهده می کنید.

[نرم‌افزار: Software]

[مانیتور: Monitor]

X

XML (Extensible Markup Language)

زبانی تحت شبکه و قابل گسترش در زبان‌ها و تکنولوژی برنامه‌نویسی دیگر.

[شبکه: Network]

[زبان برنامه‌نویسی: Programming Language]

Y

یاهو Yahoo!

پربیننده‌ترین و معروف‌ترین سایت اینترنتی جهان. یکی از قابلیت‌های اصلی این سایت موتور جستجو قدرتمند آن است. به آدرس:

www.yahoo.com

[سایت‌اینترنتی: Website]

[موتور جستجو: Search Engine]

Z

زیپ zip

روشی جهت کاهش حجم و فشرده‌سازی فایل‌ها. شما می‌توانید جهت کاهش حجم یک یا چند فایل آنها را zip نموده و سپس از طریق E-mail برای دوستانتان ارسال نمائید.

[فایل: File]

آموزش کامپیوتر با مجموعه کتابهای کلید

بر اساس نظرسنجی که در سال ۸۱ انجام شد، کتابهای کامپیوتر موجود در ایران با توجه به اینکه اکثراً از متون خارجی ترجمه شده‌اند، با زیرساختار فرهنگی و همچنین امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری موجود در ایران هماهنگ نیست. همچنین در مبحث آموزش کمتر کتابی برای مخاطبین مبتدی منتشر شده است، مجموعه کتابهای کلید با هدف رفع این مشکلات تولید شده است. در این مجموعه با نگرش به سیستم نوین آموزش در دنیا، مباحث مختلف به صورت کاملاً کاربردی و قدم به قدم آموزش داده می‌شود و خواننده کتاب مستقیماً با پروژه‌های عملی درگیر می‌شود. به این ترتیب بدون اینکه از حجم اطلاعات ارائه شده وحشت کند با نرم‌افزار یا محیط مورد نظر آشنا شده و به صورت قدم به قدم آن را فرا می‌گیرد به صورتی که اگر اطلاعات قبلی او از کامپیوتر در حد یک اپراتور ساده باشد با انجام مرحله به مرحله کتاب می‌تواند به نرم‌افزار یا محیط مورد بحث مسلط شده و به اجرای پروژه‌های عملی بپردازد. مؤلفین این کتابها هر کدام در موضوع مورد نظر حرفه‌ای می‌باشند و در انتخاب آنها توانایی عملی آنان مد نظر قرار گرفته است.

